പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 087

സപ്താശീതിതമോഽധ്യായഃ .

സൂതഉവാച-

ഇതി തസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ നാരദസ്യ സ ഭൂപതിഃ .

പ്രണമ്യ വിസ്മിതഃ പ്രാഹ ചിന്തയന്മനസാ ഹരിമ് 1.

അംബരീഷ ഉവാച-

കഥമേതദ്വിമുഹ്യാമഃ സ്വല്പായാസേന വൈ മുനേ .

പ്രാപ്യതേ സ്നാനമാത്രേണ ഫലം ചൈവാതിദുർല്ലഭമ് 2.

നാരദ ഉവാച-

സത്യമുക്തം ത്വയാ രാജന്നല്പായാസേന യന്മഹത് .

ഫലം സംപ്രാപ്യതേ തത്ര ശ്രദ്ധത്സ്വ വിധിഭാഷിതമ് 3.

ധർമസ്യ ഗതയഃ സൂക്ഷ്മാ ദുർജ്ഞേയാ ഹീശ്വരൈരപി .

മുഹ്യംതേ ചാത്ര വിദ്വാംസോഽചിംത്യശക്തി ഹരേഃ കൃതൗ 4.

വിശ്വാമിത്രാദയോ രാജന്ധർമാധിക്യേന ബാഹുജാഃ .

ബ്രാഹ്മണ്യം സമുപായാതാഃ സൂക്ഷ്മാ ധർമഗതിസ്ത്വതഃ 5.

അജാമിലോഽപി ഭൂപാല ദാസീപതിരിതി ശ്രുതഃ .

ധർമപത്നീപരിത്യാഗീ നിത്യം പാപപഥിസ്ഥിതഃ 6.

മ്രിയമാണഃ സുതസ്നേഹാത്പ്രോച്യ നാരായണേതി ച .

തദ്ധ്യാനനാമഗ്രഹണാത്പദം ലേഭേ സുദുർല്ലഭമ് 7.

അനിച്ഛയാപി ദഹതി സ്പൃഷ്ടോ ഹുതവഹോ യഥാ .

തഥാ ദഹതി ഗോവിംദ നാമവ്യാജാദപീരിതമ് 8.

കാനീനസ്യ മുനേഃ പൗത്രാ ഭ്രാതൃജായാഭിഗാമിനഃ .

ഗോലകസ്യ ച വൈ പംഡോഃ പുത്രാഃ കുംഡാഃ സ്വയം തഥാ 9.

തേ പംചാപി ച ഭൂപാല പാംഡവാ ദ്രൗപദീരതാഃ .

തേഷാം ച പുണ്യശ്ലോകത്വം സൂക്ഷ്മാധർമഗതിസ്തതഃ 10.

വിചിത്രാണി ച കർമാണി വിചിത്രാ ഭൂതഭാവനാഃ .

വിചിത്രാണി ച ഭൂതാ നിവിചിത്രാഃ കർമശക്തയഃ 11.

കദാചിത്സുകൃതം കർമ കൂടസ്ഥം യദവസ്ഥിതമ് .

കേനചിത്കർമണാ ഭൂപ ശുഭേന പരിവർധതേ 12.

ഫലം ദദാതി സുമഹത്കസ്മിന്നപി ച ജന്മനി .

സൂക്ഷ്മോ ധർമോഽതിഗഹനോ മീയതേ ന യഥാ തഥാ 13.

നൈതസ്യ ഫലദാനസ്യ ശ്രൂയതേ ഭൂപനിശ്ചയഃ .

യത്കിംചിത്സുകൃതം കർമച്ഛന്നം പാപാംതരൈരപി 14.

തദാഗത്യ കുതഃ ക്വാപി സ്വം ഫലം ച പ്രയച്ഛതി .

കൃതസ്യ നേഹ നാശോഽസ്തി പുണ്യസ്യ ദുരിതസ്യ ച 15.

തഥാപി ബഹുഭിഃ പുണ്യൈർദുരിതം യാതി ദാരുണമ് .

യദുക്തം ഭവതാ രാജന്നായാസാധിക്യതോ ഭവേത് 16.

മഹത്പുണ്യം ച തത്രാപി കാരണം മേ നിശാമയ .

സ്വല്പായാസമഹായാസൗ യദ്യല്പത്വ മഹത്ത്വയോഃ 17.

മഹാപുണ്യാസ്തതസ്തേ സ്യുഃ സംതതം കർഷകാദയഃ .

മംത്രോച്ചാരം ച സിംഹാദേരായാസം ബഹുലം ത്വതഃ 18.

പംചഗവ്യം പ്രശസ്തം ഹി വ്രതാംഗത്വേന നോ ഭവേത് .

ഇതി കർതവ്യബാഹുല്യം മഹത്ത്വം ച തദല്പതാ 19.

ജലാഗ്ന്യാദിപ്രവേശസ്യ പ്രസജ്യേത വ്രതാംതരാത് .

ഇദമല്പം മഹച്ചൈതദിതി നൈവ നിയാമകമ് 20.

ഫലം യച്ചോദിതം ശാസ്ത്രേ തദേവ സ്യാന്മഹന്നൃപ .

യഥാല്പനാശോ മഹതാ മഹന്നാശസ്തഥാല്പതഃ 21.

കിം ത്വല്പവിസ്ഫുലിംഗേന തൃണരാശിഃ പ്രദഹ്യതേ 22.

ഹത്യായുതം പാപസഹസ്രമുഗ്രം ഗുർവംഗനാകോടിനിഷേവണം ച .

സ്തേയാദി പാപാനി ച കൃഷ്ണഭക്തൈരജ്ഞാനജാതാനി ലയം ഹ്രിയംതേ 23.

വിഷ്ണുഭക്തിമതാവീര യത്കിംചിത്ക്രിയതേഽല്പകമ് .

സുകൃതം സാധുവിദുഷാ തദക്ഷയഫലം ലഭേത് 24.

സംദേഹോ നാത്ര കർത്തവ്യോ മാധവേമാസി മാധവമ് .

സമാരാധ്യ നരോ ഭക്ത്യാ തത്തദ്വാംച്ഛിതമാപ്നുയാത് 25.

അപത്യം ദ്രവിണം രത്നം ദാരാഹർമ്യം ഹയാ ഗജാഃ .

സുഖാനി സ്വർഗമോക്ഷൗ ച ന ദൂരേ ഹരിഭക്തിതഃ 26.

ഏവം ശാസ്ത്രോക്തവിധിനാ സ്വല്പേനാപി ന സംശയഃ .

പാപസ്യ മഹതോഽപി സ്യാത്ക്ഷയോ വൃദ്ധിഃ സുകർമണഃ 27.

ഫലാധിക്യം ഭവേദ്ഭൂപ ത്വാധിക്യാദ്ഭാവകർമണോഃ .

സൂക്ഷ്മാ ധർമസ്യ വിജ്ഞേയാ ഗതിസ്തു വിവിധൈരപി 28.

പ്രിയോ മാധവമാസോഽയം മാധവസ്യ മഹാത്മനഃ .

ഏകോപ്യനുഷ്ഠിതോ ലോകൈഃ സമഗ്രേപ്സിതദായകഃ 29.

പുണ്യേന ഗാംഗേന ജലേന കാലേ ദേശേഽപി യഃ സ്നാനപരോഽപി ഭൂപ .

ആജന്മതോ ഭാവഹതോഽപി ദാതാ ന ശുദ്ധിമേതീതി മതം മമൈതത് 30.

ഗംഗാദിതീർഥേഷു വസംതി ജീവാ ദേവാലയേ പക്ഷിഗണാശ്ച നിത്യമ് .

വിനാശമായാംതി കൃതോപവാസാ ഭാവോജ്ഝിതാ നൈവ ഗതിം ലഭംതേ 31.

ഭാവം തതോ ഹൃത്കമലേ നിധായ ശ്രീമാധവം മാധവമാസി ഭക്ത്യാ .

യജേത യഃ സ്നാനപരോ വിശുദ്ധഃ പുണ്യം ന ശക്താ വയമസ്യ വക്തുമ് 32.

പ്രജ്വാല്യ വഹ്നിം ഘൃതതൈലസിക്തം പ്രദക്ഷിണാവർതശിഖം സ്വകാലേ .

പ്രവിശ്യ ദഗ്ധഃ കില ഭാവദുഷ്ടോ ന സ്വർഗമാപ്നോതി ഫലം ന ചാന്യത് 33.

ശ്രദ്ധത്സ്വഭൂപ തസ്മാത്ത്വം മാധവസ്യ ഫലം പ്രതി .

സ്വല്പം ചാപി ശുഭം കർമ വികർമശതനാശനമ് 34.

യഥാ ഹരേർനാമഭയേന ഭൂപ നശ്യംതി സർവേ ദുരിതസ്യ വൃംദാഃ .

നൂനം രവൗ മേഷഗതേ വിഭാതേ സ്നാനേന തീർഥേ ച ഹരിസ്തവേന 35.

തേജസാ വൈനതേയസ്യ പാപ്മാനഃ പന്നഗാ ഇവ .

വിദ്രവംതി ച വൈശാഖസ്നാനേനോഷസി നിശ്ചിതമ് 36.

ഗംഗായാം നർമദായാം വാ സ്നാത്വാ മേഷഗതേ രവൗ .

പാപപ്രശമനസ്തോത്രം യഃ പഠേദ്ഭക്തിഭാവതഃ 37.

ഏകകാലം ദ്വികാലം വാ ത്രിസംധ്യമപി ഭൂപതേ .

സ യാതി പരമം സ്ഥാനം സർവപാപവിവർജിതഃ 38.

അംബരീഷ മഹത്പുണ്യപ്രാപ്തയേ കുരു വീക്ഷണമ് .

മാധവേമാസി വൈ സ്നാനം പ്രാതർനിയമസംസ്ഥിതഃ 39.

യദാനർത്തപുരേ പ്രോക്തം വസതാം വർഷകോടിഭിഃ .

തത്പ്രാതർമാധവേ മാസി സ്നാനേനൈകേന ലഭ്യതേ 40.

ഇഹാർഥേ യത്പുരാവൃത്തം തദാകർണയ ഭൂപതേ .

ഭാര്യയാ സഹ സംവാദം ദേവശർമദ്വിജന്മനഃ 41.

രേവാതീരേ സുപുണ്യേ ച തീർഥേ ചാമരകംടകേ .

കൗശികസ്യ സുതോ ജാതോ ദേവശർമാ ദ്വിജോത്തമഃ 42.

ധനപുത്രവിഹീനസ്തു ബഹുദുഃഖസമന്വിതഃ .

ദാരിദ്രേണ സുദുഃഖേന സർവദൈവപ്രപീഡിതഃ 43.

പുത്രോപായം ധനസ്യാപി ദിവാരാത്രൗ പ്രചിംതയേത് .

ഏകദാ തു പ്രിയാ തസ്യ സുമനാ നാമ സുവ്രതാ 44.

ഭർതാരം ചിംതയോപേതമധോമുഖമലക്ഷയത് .

സമാലോക്യ തദാ കാംതം തമുവാച യശസ്വിനീ 45.

ദുഃഖജാലൈരസംഖ്യൈസ്തു തവ ചിത്തം പ്രകർഷിതമ് .

വ്യാമോഹേന പ്രമൂഢോസി ത്യജ ചിംതാം മഹാമതേ 46.

മമ ദുഃഖം സമാചക്ഷ്വ സ്വസ്ഥോ ഭവ സുഖം വ്രജ .

നാസ്തി ചിംതാസമം ദുഃഖം കായശോഷണമേവ ഹി 47.

താം സംത്യജ്യ പ്രവർതേത സ സുഖേന പ്രമോദതേ .

ചിംതായാഃ കാരണം വിപ്ര കഥയസ്വ മമ പ്രഭോ 48.

നാരദ ഉവാച-.

പ്രിയാവാക്യം സ സംശ്രുത്യ ദേവശർമാ മഹാമതിഃ .

ഉവാച വചനം പ്രീതോ ദുഃഖിതോഽപി സതീസഖഃ 49.

ദേവശർമോവാച-.

യത്ത്വയാ ചിംതിതം ഭദ്രേ കിംചിദ്ദുഃഖസ്യ കാരണമ് .

തത്സർവം തു പ്രവക്ഷ്യാമി ശ്രുത്വാ ചൈവാവധാര്യതാമ് 50.

ന ജാനേ കേന പാപേന ധനഹീനോഽസ്മി സുവ്രതേ .

തഥാ പുത്രവിഹീനോഽസ്മി ഏതദ്ദുഃഖസ്യ കാരണമ് 51.

സുമനോവാച-.

ശ്രൂയതാമഭിധാസ്യാമി സർവസംദേഹനാശനമ് .

സ്വരൂപമുപദേശസ്യ സർവവിജ്ഞാനദർശനമ് 52.

സംതോഷ ഏവ പരമം പുണ്യം സൗഖ്യാദികാരണമ് .

അസംതോഷഃ പരം പാപമിത്യാഹ ഭഗവാൻഹരിഃ 53.

ലോഭഃ പാപസ്യ ബീജോഽയം മോഹോ മൂലം ച തസ്യ വൈ .

അസത്യം തസ്യ ഹി സ്കംധോ മഹാശാഖാ സുവിസ്തരാത് 54.

മദകൗടില്യ പത്രാണി കുബുദ്ധ്യാ പുഷ്പിതഃ സദാ .

അനൃതം തസ്യ സൗഗംധ്യമജ്ഞാനം ഫലമേവ ച 55.

കുധ്യം പാഷംഡചൗരാശ്ച ക്രൂരാഃ കൂടാശ്ച പാപിനഃ .

പക്ഷിണോ മോഹവൃക്ഷസ്യ മഹാശാഖാസമാശ്രിതാഃ 56.

അജ്ഞാനം സുഫലം തസ്യ രസോ ധർമം ഫലസ്യ ഹി .

ഭാവോദകേന സംവൃദ്ധിസ്തസ്യ ശ്രദ്ധാ ക്രതു പ്രിയാ 57.

അധർമേഷു രസസ്തസ്യ ഉത്ക്ലേദൈർമധുരായതേ .
താദൃശൈശ്ച ഫലൈശ്ചൈവസഫലോ ലോഭപാദപഃ 58.
തസ്യച്ഛായാം സമാശ്രിത്യ യോ നരഃ പരിവർതതേ .
ഫലാനി തസ്യ സോഽശ്നാതി സ്വപക്വാനി ദിനേദിനേ 59.
ഫലാനാം ച രസേനാപി അധർമേണ തു പോഷിതഃ .
സ സംപുഷ്ടോ ഭവേന്മർത്യഃ പതനായ പ്രയച്ഛതി 60.
തസ്മാച്ചിംതാം പരിശ്രിത്യ സ്വാമി ലോഭം ന കാരയേത് .
ധനപുത്രകലത്രാണാം ചിംതാമേതാം ന കാരയേത് 61.
യോ ഹി വിദ്വാന്നചേത്കാംത മൂർഖാണാം പഥമേവ ഹി .
മൃഷാ ചിംതയതേ നിത്യം ദിവാരാത്രൗ വിമോഹിതഃ 62.
ശുഭാർഥം ച പ്രവിംദാമി കഥം പുത്രാനഹം ലഭേ .
ഏവം ചിംതയതേ നിത്യം ദിവാരാത്രൗ വിമോഹിതഃ 63.
ക്ഷണമേകം പ്രപശ്യേത്സ ചിംതാമധ്യേ മഹത്സുഖമ് .
പുനശ്ചൈതന്യമായാതി മഹാദുഃഖേന പീഡ്യതേ 64.
ചിംതാമോഹൗ പരിത്യജ്യ അനുവർതസ്വ തം ദ്വിജ .
സംസാരേ നാസ്തി സംബംധഃ കേന സാർധം മഹാമതേ 65.
മിത്രാശ്ച ബാംധവാഃ പുത്രാഃ പിതാമാതാ സുതാസ്തഥാ .
സ്വസംബംധാ ഭവംത്യേതേ കലത്രാദി തഥൈവ ച 66.
ദേവശർമോവാച-.
സംബംധഃ കീദൃശോ ഭദ്രേ തന്മേ വിസ്തരതോ വദ .
യേന ജായംതി തേ സർവേ ധനപുത്രാദി ബാംധവാഃ 67.
സുമനോവാച-.
ഭർതഃ പംചവിധാഃ പുത്രാ ജായംതേ താന്വദാമ്യഹമ് .
ന്യാസാപഹാരകം ചൈകമൃണസംബംധിനം പരമ് 68.
രിപും ലബ്ധ്യമുദാസീനമിതി കാംത ഭവംതി തേ .
ലക്ഷണാനി പ്രവക്ഷ്യാമി തേഷാമീശ പൃഥക്പൃഥക് 69.

പുത്രാ മിത്രാഃ പ്രിയാ ഭാര്യാ പിതാ മാതാ ച ബാംധവാഃ .
സ്വേനസ്വേന ഹി ജായംതേ സംബംധേന മഹീതലേ 70.
ന്യാസാപഹാരഭാവേന യസ്യ യേന ഹൃതം ഭുവി .
ന്യാസസ്വാമീ ഭവേത്പുത്രോ ഗുണവാന്രൂപവാൻഭുവി 71.
യേന ഹ്യപഹൃതം ന്യാസം തസ്യ ഗേഹേ ന സംശയഃ .
ന്യാസാപഹാരണം ദുഃഖം സ ദത്ത്വാ ദാരുണം ഗതഃ 72.
ന്യാസസ്വാമീ സുപുത്രോഽഭൂന്ന്യാസാപഹാരകസ്യ ച .
ഗുണവാന്രൂപവാംശ്ചൈവ സർവലക്ഷണസംയുതഃ 73.
ഭക്തിം ച ദർശയേത്തസ്യ പുത്രോ ഭൂത്വാ ദിനേദിനേ .
പ്രിയവാങ്മധുരോവാഗ്മീ ബഹുസ്നേഹം വിദർശയേത് 74.
സ്വീയം ദ്രവ്യം സമുദ്ഗ്രാഹ്യ പ്രീതിമുത്പാദ്യ ചാതുലാമ് .
യഥാ തേന പ്രദത്തം തന്ന്യാസാപഹരണാത്പരമ് 75.
ദുഃഖമേവം മഹാഭാഗ ദാരുണം പ്രാണനാശനമ് .
താദൃശം തസ്യ സോ ദദ്യാത്പുത്രോ ഭൂത്വാ മഹാഗുണഃ 76.
അല്പായുഷസ്തഥാ ഭൂത്വാ മരണം ചോപഗച്ഛതി .
ദുഃഖം ദത്വാ പ്രയാത്യേവം പ്രഹൃത്യൈവം പുനഃപുനഃ 77.
യദാഹ പുത്രപുത്രേതി പ്രലാപം ഹി കരോതി യഃ .
തദാ ഹാസ്യം കരോത്യേഷ കസ്തു പുത്രോ ഹി കസ്യ ച 78.
അനേനാപഹൃതം ന്യാസം മദീയം പാപചാരിണാ .
ദ്രവ്യാപഹാരണേനാപി മമ പ്രാണാഗതാഃ കില 79.
ദുഃഖേന മഹതാ ചൈവ അസഹ്യേന ച വൈ പുരാ .
തദാ ദുഃഖം മയാ ദത്വാദ്രവ്യമുദ്ഗ്രാഹ്യമുത്തമമ് 80.
ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ വൈശാഖമാഹാത്മ്യേ സപ്താശീതിതമോഽധ്യായഃ 87.